

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI
FACULTAT DE CIÈNCIES JURÍDIQUES

Ensenyament de Relacions Laborals pla 2002

Curs 05-06

Història Social i Política Contemporània

Codi: 15061014

Curs: Primer
Primer quadrimestre

Assignatura Troncal
Crèdits Totals: 6
Crèdits Teòrics: 5
Crèdits Pràctics: 1

Departament/s: DRET PÚBLIC

Professor/s: DR. ANTONI JORDÀ FERNÁNDEZ
SRA. CLARA FURRIOLS ESPONA

Breu contingut:

L'objectiu de l'assignatura és assolir un coneixement bàsic de l'evolució social i política des de la Revolució Industrial, i dels moviments socials, així com també permetre l'estudi del sistema de producció capitalista, dels moviments socials, de les doctrines socials, i del naixement de l'Estat social.

La metodologia a seguir combinarà les explicacions teòriques amb el comentari i estudi pràctic de textos adients a cada tema.

Presentació:

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura:

Conèixer els caràcters bàsics de la història social i política contemporània

Comprendre els grans aconteixements de la història contemporània europea que marquen la pauta de l'evolució jurídica i social del treball

Diferenciar les grans etapes històriques de l'evolució del dret del treball

Identificar els modes de relació de producció anteriors a l'època contemporània

Conèixer els elements jurídics més remarcables de la legislació laboral contemporània a Espanya.

Identificar i valorar aquelles institucions jurídiques més rellevants del dret del treball vigent que tenen els seus orígens en ordenaments jurídics del passat. En definitiva, adonar-se d'on ve el dret del treball actual i comprendre quin és el paper de la història en el dret del present.

Conèixer les grans doctrines polítiques, socials de l'època contemporània

Analitzar textos jurídics històrics enllaçant-los amb el dret vigent

Argumentar els diferents posicionaments que els textos jurídics tenen en cada moment històric

Valorar com a positiva l'evolució soferta jurídicament en el tractament del treball

Temari:

Tema 1. Introducció.

La Història social i política contemporània: mètode i objecte. La consideració moral i social del treball, dels modes i relacions de producció amb anterioritat a l'època contemporània.

Tema 2. La revolució francesa. De les revolucions burgeses a les revolucions obreres.

La transició de l'Antic Règim a l'Estat liberal: del feudalisme al capitalisme. La revolució francesa. Revolucions burgeses, revolució industrial i revolucions obreres.

Tema 3. La propietat del Treball i del Capital i la seva gestió.

La concepció contemporània del treball i de les relacions laborals. La formació del proletariat com a classe social propietària del treball a l'Estat liberal. La formació de la burgesia com a propietària del capital a l'Estat liberal.

Tema 4.- La concreció jurídica de les relacions socials.

La regulació del treball. La "qüestió social". La legislació laboral: intervencionisme

estatal i regulació paccionada.

Tema 5. La resposta teòrica: les doctrines socials.

Els precedents del socialisme. El socialisme utòpic. El socialisme científic. El comunisme i la socialdemocràcia. La doctrina social de l'església catòlica.

Tema 6. Moviments socials i conflictes socio-laborals.

Els precedents de l'activitat sindical i l'inici de l'associacionisme obrer a Europa. Les internacionals obreres. L'acció social de l'església catòlica. El nou sindicalisme i les relacions laborals. Constitucions i drets socials.

Tema 7. La resposta política: la recepció i materialitzacions polítiques de les doctrines socials.

Materialitzacions revolucionàries: Les revolucions de 1848. La comuna francesa de 1871. La revolució russa de 1917 i la construcció d'un model alternatiu. Alemanya i la República de Weimar. Els EE.UU i la política del "New Deal". Els fronts populars : França i Espanya. La política social internacional: la OIT.

Tema 8. L'Estat social

Aspectes polítics: la Segona Guerra Mundial; Política de blocs i Guerra freda; Descolonització i subdesenvolupament. La transformació de l'Estat liberal en l'Estat social. Teoria de l'Estat social. La consolidació i generalització europea de l'Estat social. Teories justificatives i teories crítiques.

Tema 9.- Aproximació a la legislació laboral contemporània a Espanya.

Forma d'avaluació:

Examen final, que constarà de diferents parts per tal d'avaluar els coneixements teòrics i pràctics assolits en relació al programa de l'assignatura.

Bibliografia:

Nota: S'inclouen referències d'algunes obres, sense pretensió exhaustiva, que poden servir d'orientació per a la preparació del temari.

AAVV, La legislación social en la historia de España, Cortes Generales, Madrid 1987.

M.R. Alarcón Caracuel, El derecho de asociación obrera en España (1839-1900) (Madrid 1975).

M. Alonso Olea, Introducción al Derecho del Trabajo (Madrid 1994).

M. Aizpuru - A. Rivera, Manual de historia social del trabajo, Madrid 1994.

G. Ambrosius, Historia social y económica de Europa en el s. XX, Madrid 1992.

R. Aracil, et. alt., El mundo actual. De la Segunda Guerra Mundial a nuestros días, Barcelona 1995.

M. Baldo Lacomba, La revolución industrial Madrid 1993.

E. Borrajo Dacruz, Introducción al Derecho del Trabajo , Madrid 1999 (10ª ed.)

S. Castillo Forcadell, et. alt., El trabajo a través de la historia, Madrid 1997.

S. Castillo Forcadell, Historia social en España: actualidad y perspectivas

Madrid 1991.

R. Cotarelo, Del Estado del Bienestar al Estado del Malestar (Madrid 1990, 2ª ed.).

J. Droz, Historia general del socialismo, Barcelona, 1989.

B. González Moreno, El Estado social. Naturaleza jurídica y estructura de los derechos sociales (Madrid 2002).

N. Hampson, Historia social de la Revolución francesa ,Madrid 1989.

A. Martín Valverde, et. alt., La legislación social en la Historia de España. De la revolución liberal a 1936 (Madrid 1987).

A.Montoya Melgar, Ideología y lenguaje en las leyes laborales España, 1873-1978 (Madrid 1992).

M. Palomeque López, Derecho del Trabajo e Ideología (Madrid 1985).

J. Rule, Clase obrera e industrialización. Historia social de la revolución industrial británica (1750-1850), Barcelona 1990.

A. Schubert, Historia social de España, 1800-1990 , Hondarribia 1990.

Mª.Teresa Sosa Mancha, La emergencia del contrato de trabajo (la Codificación civil y los proyectos de Ley de Contrato de Trabajo, 1821- 1924), Madrid 2002.

A. Soto Carmona, El trabajo industrial en la España contemporánea (Madrid 1989).

M. Tuñón de Lara,, Metodología de la historia social en España Madrid 1984.

Observacions:
